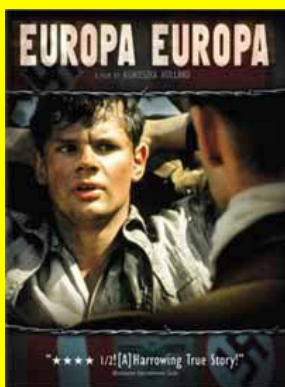

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/europaeuropa.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 1

"Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres."

Article 1

Igualtat de tots els éssers humans.

Europa, Europa

Any: 1990.

Durada: 115'.

Direcció: Agnieszka Holland.

País: Alemanya, França, Polònia.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Basada en l'autobiografia de Solomon Perel, un jueu que va aconseguir escapar a l'extermini nazi, fent-se passar per ari. Solek és un noi jueu que viu amb la seva família a l'Alemanya nazi. Després de la "Nit del vidres trencats" i la mort de la germana, fuig amb la família a Polònia, pensant que allí estaran més segurs. Separat de la família l'ingressen en un orfenat de la zona ocupada per la Unió Soviètica. Quan Alemanya envaeix Polònia, la seva decisió de sobreviure l'impulsa a fer-se passar per alemany i un seguit de fets casuals faran que se'l consideri un heroi de guerra i que després ingressi en un centre educatiu de les Joventuts Hitlerianes.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: Preàmbul, 2, 3, 18, 28.

Temes: Genocidi, racisme, conflictes bèl·lics, llibertat religiosa.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Per què el nazisme es va proposar l'eliminació de tots els jueus?
- Amb la no violència, Gandhi es va enfrontar a l'Imperi Britànic; què hauria passat si s'hagués hagut d'enfrontar a l'Alemanya nazi?
- ¿Les causes de la Segona Guerra Mundial van ser racistes i ideològiques, o en el fons totes les guerres són per motius econòmics i d'afany de poder, fent-se servir les ideologies que convinguin per justificar les agressions armades?
- Hi ha gent en el nostre entorn que de vegades menteix per tal de ser més fàcilment acceptada?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Durant la pel·lícula, Solek ha de sobreviure per mitjà de l'engany, ocultant els seus orígens i la seva religió, primer en un orfenat soviètic a Polònia i posteriorment com a soldat alemany al front, com a membre de les joventuts hitlerianes i amb el seu pare adoptiu, un capità nazi. Quina era la situació dels jueus a la URSS i a Alemanya durant els anys 30 del segle XX?
- Durant la II Guerra Mundial, un dels fronts més actius i determinants va ser el de Polònia i l'antiga URSS. L'enfrontament entre comunistes i nazis mostra la intolerància cap a les persones que pensen diferent o que presumptament són genèticament diferents. Fer-ne una valoració.
- Quines diferències es reflecteixen a la pel·lícula entre el sistema educatiu soviètic i l'alemany? I quines semblances?

- Durant una de les classes que imparteix un dels professors de l'escola hitleriana, aquest escull Solek per a estudiar la seva estructura òssia. El diagnòstic de l'estudi, és que Solek és clarament un ari, creuat per altres races però amb predomini ari. La pel·lícula ens mostra l'absurditat del racisme en diferents moments; en quins altres moments?
- La frenologia és una teoria que afirmava que la forma del crani determina el caràcter i els trets de la personalitat, així com les patologies i eventuais tendències criminals de les persones. Desenvolupada a principis del segle XIX pel neuroanatomista alemany Franz Joseph Gall, en l'actualitat aquesta teoria no té seguidors dintre de la comunitat científica. Per quin motiu en un moment determinat una societat pot ser tan procliu a buscar algun boc expiatori (els jueus en el cas del nazisme) al qual atribuir-li la culpa de tots els mals, justificant l'atribució amb raons òrfenes de tot fonament, sense que aquesta pobresa argumental sigui un obstacle per a la seva massiva acceptació social?
- Solek, al llarg de la guerra, es troba pel camí amb diferents amics i amigues. L'aprecien i l'estimen, tot i que desconeixen les seves creences i orígens. És lògic que el comportament d'una persona cap a una altra pugui variar a causa del seu origen religiós, ètnic o cultural? Per què?
- Vivim en un món amb nombroses cultures, religions i ètnies. Al llarg de la història, els éssers humans s'han comportat de forma violenta amb els que pensaven diferent, tenien una altra religió o eren diferents per algun altre motiu. Indicar com a mínim un exemple actual que s'assembli al que passa a la pel·lícula.
- ¿En algun moment de l'evolució humana la desconfiança i l'actitud agressiva cap els desconeguts pot haver estat un tret evolutiu que afavorís la supervivència de l'individu i del grup al qual pertanyia? En cas afirmatiu, avui dia tindria alguna justificació o sentit aquesta actitud?

Fitxes d'altres pel·lícules de temàtica relacionada i de les quals pot ser d'utilitat algun dels suggeriments:

[El Gran Dictador](#)

[La vida es bella](#)

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Article 1, Igualtat de tots els éssers humans](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre genocidis](#)

■ [Pel·lícules sobre racisme](#)